

BERÉNYI ZSUZSANNA ÁGNES

Képi ábrázolás az első magyar tűzzománc jelvénygyár jelvényeiben

A szerző az első magyar tűzzománc jelvénygyár budapesti iskolajelvényeit mutatja be rajzokon, némi magyarázattal.

Ezekben a jelvényekben mindenféle jelképek találhatók. Különböző céllal készítették és máig is készítik ezeket a tárgyakat. Egyszerűen már az ősember helyettesítette az őt körülvevő világot képi ábrázolásával. Sokszor bűvös erőt tulajdonítottak a megrajzolt ábrának. Védelmet reméltek a veszélyes medve, vagy más állat falfestményétől. Gyakran stilizálják az eredeti művészi szándékkal. Ebben az előadásomban csak a rendezvényben szereplő jelképekről szólok. Minthogy még ez az óriási anyag is meghaladja az előadásom számára meghatározott időt, ezért csak a Numizmatikai Közlöny 2007-8. számában közölt, a gyár által készített jelvényekből az iskolajelvények 6. részéről, vagyis a budapesti jelvényekről szólok.

1. (400) Irinyi János vegyipari szakközépiskola. A Gyáli úton. van. Gimnáziumból alakult át. Ellipszis alakú jelvényében az iskola neve látható. A jelvény rajzában a lombik a kémiai szakirányra, a vörös csillag a politikai korszakra utal. A nemzeti színű szalag a magyarságot jelenti.

M:24 mm, sz: 17 mm Rögzítés egyenes tűvel.

2. (409) Kalmár László számítástechnikai szakközépiskola. Kör alakú jelvény. Sárga mezőben jobbarántolt fehér és világoskék színű mezőre osztott, egyenes lezárású, hegyes talpú tárcsapajzs. A pajzsban személyi számítógép körvonalai. A monitoron KL monogram. (A névadó nevének kezdőbetűi.) A sárga mezőben fekete színű betűkkel fent KALMÁR LÁSZLÓ, lent: SZÁMÍTÁSTECHNIKAI SZAKKÖZÉPISKOLA/BUDAPEST.

Átmérője: 40 mm. Rögzítés biztosítótűvel.

3. (413) Kertészeti Tanintézet. Virágdíszes, barokkos lezárású, hegyes talpú pajzs alakú jelvény. Arany Szent Koronával lezárt, két oldalán zöld levéldíszsel ellátott, tárcsapajzs alakú magyar címer rátéttel. A kék mezőben hullámvonalban aranszínű betűkkel felirat: MAGYAR KIRÁLYI /KÖZÉPFOKÚ/KERTÉSZETI TANINTÉZET. M:64 mm, sz: 5 mm Szúróval, tolltartóval ellátva.

4. (414) Kispesti kir. Áll. Deák Ferenc reálgymnázium. Kistengelyén álló ellipszis alakú jelvény. Fehér mezőben kerek talpú, arany színű Szent Koronával lezárt pajzs, amely világoskék és fehér mezőre van felosztva. A világoskék mezőben tükrösen két arany színű ágaskodó oroszlán tart egy gereblyét. A fehér mezőben keresztbe fektetett arany színű fogó és kalapács, mellette arany színű satu. A fehér mező peremén arany színű betűkkel :KISPESTI M. KIR.ÁLL. DEÁK FERENC REÁLGIMNÁZIUM. M:50 mm sz.36, szúróval, tolltartóval ellátva.

5. (415) KISPESTI M.KIR. ÁLL.DEÁK FERENC REÁLGIMNÁZIUM
Ékkövekkel díszített színes Szent Koronával lezárt csücskös talpú tárcsapajzs alakú jelvény. Fehér keretben, fehér szalaggal kettéosztott, fent közép kék, lent piros színű mező. A közép kék mezőben tükrösen két arany színű ágaskodó oroszlán tart egy gereblyét, a piros mezőben keresztbe fektetett arany színű kalapács és fogó, valamint fogó és satu. A fehér keretben arany színű betűkkel felirat: KISPESTI M. KIR. ÁLL DEÁK FERENC GIMNÁZIUM
M:52 mm, sz.(legnagyobb):35 mm, (legkisebb):33 mm, szúróval, tolltartóval ellátva.

6. (418) KOLOS RICHÁRD FINOMECHANIKAI ÉS MŰSZAKI IPARI SZAKKÖZÉPISKOLA
Szabálytalan ötszög alakú jelvény, Négy oldalon fehér keret szegélyezi. jobbharántolt fent kék, lent piros mező, közepén fent nyitott fehér könyv, rajta arany színű betűk baloldalon: FINOMMECHANIKAI-ÉS MŰSZER, jobboldalon : IPARI SZAKKÖZÉPISKOLA
M:28 mm.sz:18 mm. Rögzítés biztosító tüllel.

7. (427) KÖZGAZDÁSZ FOLKLOR KLUB
Rövidebb oldalán álló téglalap alakú jelvény. Közép kék alapon fent ezüst színű, stilizált matyó minta, alatta felirat: KÖZGAZDÁSZ/FOLKLOR/KLUB A szöveg alatt matyó minta.
M: 40 mm, sz: 19 mm Biztosító tüllel ellátva.

8. (442) MEFESZ
Ívelt lezárású, csücskös talpú pajzs alakú jelvény. Jobbharántolt, fehér-piros-zöld mezők. A fehér mezőben arany színű betűkkel: MEFESZ
M: 14 mm, sz: 12 mm, rögzítés egyenes tűvel.

9. (446) MŰSZAKI EGYETEM ÁLTALÁNOS MÉRNÖKI KAR
Kör alakú jelvény. Átlósan negyedelve, tükrösen két-két piros és fehér mezőre osztva. Középen teodolit.
Átm.: 10 mm, egyenes tűvel rögzítve.

10. (447) MŰSZAKI EGYETEM VILLAMOSMÉRNMŰKARI KAR
Ugyanaz, de közepén villám.

448

11.(448) MŰSZAKI EGYETEM VEGYÉSZMÉRNÖKI KAR
Ugyanaz, de középen arany színű lombik körvonala.

469

12. (469) SEMMELWEIS EGYETEM FOGORVOSI KARI NAPOK.

Kör alakú jelvény, melynek fehér mezőjében középen fekete színű vonalakkal megrajzolva a egyetem címere, alatta babér és tölgyfaággal. Fekete betűkkel körirat: III. FOGORVOSI KARI NAPOK IOCSHÖKMHE.(IOCS-INSTRUKTOR ORVOSTUDOMÁNYI CSOPORT EGYESÜLET. A Semmelweis Egyetem központtal rendelkező hallgatói egyesülete. Feladata az elsős hallgatók beilleszkedésének segítése a hallgatói életbe. HŐK=Hallgatói Önkormányzat MHE=Magyar Fogorvos Hallgatók Egyesülete.

Átm: 26mm. Rögzítés biztosító tűvel. Kitűző.

470

13. (470) SEMMELWEIS ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM ORVOSI KAR

Kör alakú jelvény. Fehér mezőben egyenlőszárú vörös keresztet ábrázol.

Átm: 13 mm, sz: 13 mm. Egyenes tűvel ellátva.

488

14. (488) THAN KÁROLY VEGYIPARI SZAKKÖZÉPISKOLA

Ívelt lezárású, csücskös talpú tárcsapajzs alakú jelvény. Függőlegesen krém színű és kék színű mezőkre osztva. Középen sárga bőrön, jobbharántolt, piros-fehér-zöld kötésten, középen fehér lombik fehér nyitott könyvön nyugszik. Fent aranszínű betűkkel: T.K. köztük ötágú vörös csillag, lent aranszínű betűkkel: 1950.

M.: 22 m, sz: (legnagyobb:18 mm, legkisebb 15 mm.) Rögzítés biztosítótűvel.

500

15. (500) VILLAMOSENERGIAIPARI TECHNIKUM

Kistengelyén álló ellipszis alakú jelvény. Fehér kerettel határolt világoskék mezőben fent vörös csillag, alatta arany színű villanyvezeték sötétkék színű erőmű előtt. Alul:10. A fehér keretben arany színű betűkkel felirat: VILLAMOSIPARI TECHN.

M: 22 mm, sz: 13 mm. Rögzítés biztosítótűvel.

509

16. (509) ÁLLATORVOSI KAR DIÁKJAI

Kör alakú jelvény. Fehér mezőben egyenlőszárú kék kereszt.

M: 13 mm, sz: 13 mm. Rögzítés biztosító tűvel.

A szerző elérhetősége:

Dr- Berényi Zsuzsanna Ágnes Ph. D.

e-mail: bermatsz@gmail.com